

BANKA

SLOVENIJE

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

december 1999

Banka Slovenije
Slovenska 35
1000 Ljubljana
Tel.: 061 17 19 000
Fax.: 061 215 516
E-pošta: bsl@bsi.si

Finančna statistika
Tel.: 061 17 19 339
Fax.: 061 17 19 723
E-pošta: fs@bsi.si

Ljubljana, 25.2.2000

Plačilna bilanca je pripravljena na podlagi predhodnih podatkov z dne 16.2.2000.

http://www.bsi.si/html/publikacije/placilne_bilance/index.html

POVZETEK DOGAJANJ V LETU 1999

Primanjkljaj **tekočega računa** Plačilne bilance Slovenije je bil v letu 1999 najvišji po osamosvojitvi Slovenije (581,4 mio USD), medtem ko je bil primanjkljaj v letu 1998 le 3,8 mio USD.

Na primanjkljaj tekočega računa sta najbolj vplivala zelo velik primanjkljaj v trgovinski menjavi (izvoz blaga se je v letu 1999 v primerjavi z letom 1998 zmanjšal za 5,4 % (487 mio USD), medtem ko se je uvoz blaga zmanjšal samo za 1,1 % oziroma za 105 mio USD) ter nižji presežek v storitvenem delu plačilne bilance (za 148,1 mio USD), v manjši meri pa tudi nižji presežek v dohodkovnem delu plačilne bilance (za 55,4 mio USD).

Glavni razlogi za tako velik primanjkljaj v **trgovinskem delu PB** so:

1. *gospodarska kriza na Hrvaškem*, saj smo v to državo v letu 1999 izvozili za 17,6 % (za 144 mio USD) manj kot v letu 1998, medtem ko se je uvoz iz te države povečal za 12 mio USD,
2. *zmanjšanje menjave med Slovenijo in Francijo* saj se je izvoz znižal za 34,4 % (za 257 mio USD) uvoz pa za 13,1 % (za 165 mio USD), če primerjamo leti 1999 in 1998.
3. *uvedbe davka na dodano vrednost* v juliju 1999, tako je bil uvoz v mesecu juniju 1999 najvišji dosedaj (znašal je 1.031 mio USD po podatkih SURSa),
4. *gospodarska kriza v državah bivše Sovjetske zveze*, ki je zmanjšala izvoz v te države za 39,7 % (za 122 mio USD) in uvoz iz teh držav za 14 mio USD v primerjavi leta 1999 z letom 1998 in
5. *posredovanje NATO pakta v ZR Jugoslaviji*, ki je v prvi polovici leta zmanjšal že tako skromno blagovno menjavo med Slovenijo in ZR Jugoslavijo, vendar se je v drugi polovici leta 1999 stanje zelo izboljšalo, tako je bil izvoz v Jugoslavijo v letu 1999 manjši za 18 mio USD, medtem ko je bil uvoz manjši za 32 mio USD.

V **storitvenem delu plačilne bilance** pa je nižji presežek predvsem posledica:

6. *manjše število nočitev tujcev v Sloveniji* v letu 1999 je bilo za 317 tisoč manj nočitev tujcev kot v letu 1998 in *manjši cestni mejni prehodov tujcev* (za 5.513 tisoč) sta zmanjšala **izvoz potovanj** v letu 1999 za 10 % (za 112 mio USD) z letom 1998; glavni razlog za manjše število nočitev tujcev in cestnih prehodov tujcev je posredovanje NATO pakta v ZR Jugoslaviji in
7. *povečanja uvoza potovanj*, saj je samo na Hrvaškem v proučevanem obdobju *prenočilo* za 199 tisoč Slovencev več kot v letu 1998, medtem ko je samo julija 1999 na Hrvaško odšlo 119 tisoč Slovencev več kot v juliju 1998.

V **dohodkovnem delu plačilne bilance** pa beležimo manjši presežek predvsem zaradi večjega zmanjšanja *dohodkov od dela* in večjih *izdatkov od kapitala*. Izdatki od kapitala so se povečali zaradi večjih izdatkov iz naslova neposrednih naložb in naložb v vrednostne papirje, zmanjševali pa so jih manjši izdatki ostalih naložb če primerjamo leto 1999 in leto 1998.

Zaradi zelo visokega primanjkljaja v tekočem delu plačilne bilance izkazuje **kapitalski in finančni račun** v letu 1999 visok presežek v višini 537,3 mio USD. V letu 1998 je bil kapitalski in finančni računa izkazoval neto odtok kapitala v višini 167,0 mio USD.

V tem obdobju je bil najpomembnejši viri **pritoka kapitala** najemanje posojil v tujini v višini 758,5 mio USD (v letu 1998 samo 257,1 mio USD) in naložbe tujcev v vrednostne papirje (euroobveznice), ki jih je v marcu 1999 izdala država v višini 438,2 mio USD.

Glavni **odtoki kapitala** pa so povečanje terjatev iz neto kratkoročnih komercialnih kreditov v višini 361,2 mio USD (469,3 mio USD v letu 1998) in povečanje tuje gotovine in vlog prebivalstva v višini 264,7 mio USD (predvsem zaradi špekulacij v zvezi z gibanjem tečaja).

Zanimiv podatek je podatek o **neposrednih naložbah** v Slovenijo, ki so bile v letu 1999 najnižje po letu 1994 in so znašale samo 83,4 mio USD, medtem ko so bile v letu 1998 165,4 mio USD. Po drugi strani pa so se neposredne naložbe v tujino povečale v letu 1999 in so bile prav tako najvišje po letu 1994 in so znašale 43,8 mio USD, medtem ko so bile v letu 1998 samo 11 mio USD.

Naložbe v vrednostne papirje v Sloveniji so v letu 1999 izkazovale priliv v višini 373,8 mio USD. Vendar je večji del tega zneska izdaja evroobveznic države, medtem ko so se naložbe tujcev v vrednostne papirje zmanjševale.

Povečanje terjatev iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov** se je v letu 1999 zmanjšalo glede na leto 1998 in je znašalo 361,2 mio USD medtem ko je bilo v letu 1998 469,3 mio USD.

Imetja tuja gotovina in vloge prebivalstva so se povečevala celo leto 1999, najbolj v drugem in četrtem četrtletju leta 1999.

Najeta posojila vseh treh sektorjev so dosegla rekordno raven predvsem po zaslugi zadolževanja podjetij v tujini, ki je bilo prisotno vse leto in bank, ki so se zelo zadolževala v tujini predvsem zaradi likvidnostnih problemov v drugem četrtletju leta 1999 (zaradi povečane domače porabe, ki pa se je povečala zaradi uvedbe davka na dodano vrednost). Državni sektor se je v letu 1999 v tujini zadolževal v manjši meri v višini 13,9 mio USD.

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

predhodni podatki z dne 16.2.2000

tokovi v mio USD

	januar-december		december	
	1998	1999	1998	1999
I. Tekoči račun	-3,8	-581,4	-51,3	-104,8
1. Blago	-774,9	-1.156,7	-116,1	-156,1
1.1. Izvoz blaga	9.095,4	8.608,5	721,5	709,8
Izvoz f.o.b.	9.048,8	8.545,8	716,4	708,4
Prilagoditev zaobjema	46,6	62,6	5,1	1,4
1.2. Uvoz blaga	-9.870,3	-9.765,2	-837,6	-865,9
Uvoz c.i.f.	-10.097,9	-9.954,4	-854,7	-881,6
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	409,8	376,4	34,7	33,3
Prilagoditev zaobjema	-182,3	-187,2	-17,6	-17,7
2. Storitve	513,7	365,6	40,6	37,8
2.1. Izvoz storitev	2.047,4	1.949,7	186,6	169,2
Transport	536,7	518,2	53,6	55,6
Potovanja	1.116,6	1.005,3	81,6	71,6
Komunikacijske storitve	25,9	24,0	3,5	1,9
Konstrukcijske storitve	72,2	58,4	5,9	4,7
Finančne storitve	8,4	8,5	0,8	0,8
Ostale poslovne storitve	217,4	245,9	32,0	26,6
Posredovanje	94,1	123,1	16,0	13,7
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	12,2	20,1	1,6	1,6
2.2. Uvoz storitev	-1.533,6	-1.584,0	-146,0	-131,4
Transport	-404,4	-376,2	-44,8	-37,3
Potovanja	-574,5	-592,5	-39,3	-34,6
Komunikacijske storitve	-29,5	-36,0	-3,0	-3,2
Gradbena in montažna dela	-43,2	-65,1	-6,1	-3,0
Finančne storitve	-22,7	-22,9	-2,7	-2,0
Licence, patenti in avtorske pravice	-38,6	-46,7	-3,4	-4,2
Ostale poslovne storitve	-327,1	-333,7	-36,0	-35,9
Posredovanje	-85,1	-80,8	-8,7	-8,5
3. Dohodki	145,5	90,1	8,8	3,9
3.1. Prejemki	460,0	425,7	40,5	34,2
Od dela	234,9	208,5	19,6	16,9
Od kapitala	225,1	217,2	20,9	17,4
3.2. Izdatki	-314,5	-335,5	-31,8	-30,4
Od dela	-26,9	-24,5	-2,6	-2,2
Od kapitala	-287,6	-311,0	-29,2	-28,2
4. Tekoči transferi	111,9	119,6	15,4	9,7
4.1. V Slovenijo	268,8	329,9	28,9	33,8
Vladni sektor	22,2	24,0	1,3	0,9
Ostali sektorji	246,6	306,0	27,6	32,9
4.2. V tujino	-156,9	-210,4	-13,5	-24,1
Vladni sektor	-105,9	-108,6	-9,8	-11,5
Ostali sektorji	-51,0	-101,7	-3,6	-12,6

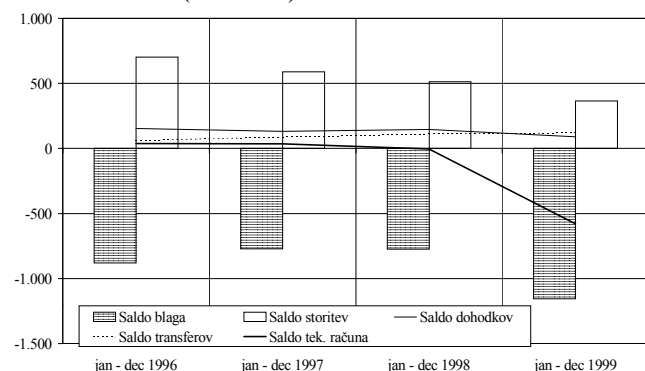
Plaćilna bilanca Slovenije; predhodni podatki z dne 16.2.2000

tokovi v mio USD

	januar-december		december	
	1998	1999	1998	1999
II. Kapitalski in finančni račun	-167,0	537,3	36,5	101,8
A. Kapitalski račun	-4,0	-0,6	-1,1	-0,5
1. Kapitalski transferi	-2,9	0,1	-1,0	-0,3
2. Patenti in licence	-1,1	-0,7	-0,1	-0,2
B. Finančni račun	-163,0	537,9	37,6	102,3
1. Neposredne naložbe	154,4	39,6	15,5	5,4
Domače v tujini	-11,0	-43,8	-3,4	-1,3
Tuže v Sloveniji	165,4	83,4	18,9	6,7
2. Naložbe v vrednostne papirje	89,6	364,7	-2,6	-6,2
Terjatve (domače v tujini)	-30,2	-9,1	8,6	2,7
Obveznosti (tuže v Sloveniji)	119,8	373,8	-11,2	-8,9
3. Ostale naložbe	-249,2	39,2	-115,9	109,2
3.1. Terjatve	-591,6	-687,4	-123,8	21,5
Komercialni krediti	-486,3	-388,4	-17,5	31,8
Dolgoročni	-17,0	-27,2	6,1	3,9
Kratkoročni	-469,3	-361,2	-23,5	27,9
Posojila	-52,2	-43,4	-13,1	-10,3
Banke	-30,6	-11,1	4,6	-2,0
Ostali sektorji	-21,6	-32,3	-17,7	-8,2
Gotovina in vloge	-59,6	-222,6	-90,9	-2,4
Banke	-30,2	30,1	-74,3	51,6
Ostali sektorji	-29,4	-252,7	-16,6	-54,0
Prebivalstvo	-28,1	-264,7	-16,2	-56,3
Rač. v tujini	-1,3	12,0	-0,4	2,2
Ostale terjatve	6,5	-33,1	-2,3	2,4
Banka Slovenije	-5,4	-5,6	-0,1	-0,1
Banke	9,2	-28,5	-2,8	3,2
Ostali sektorji	4,5	2,6	0,9	0,1
3.2. Obveznosti	342,4	726,6	8,0	87,7
Komercialni krediti	35,9	-19,9	-1,1	-4,8
Posojila	257,1	758,5	-46,4	71,1
Banka Slovenije	-	-	-	-
Vladni sektor	-21,8	13,7	-82,4	-7,2
Banke	41,8	249,1	7,3	8,8
Ostali sektorji	237,0	495,7	28,8	69,5
Vloge	44,0	-8,2	55,4	22,0
Banke	43,9	-8,2	55,4	22,0
Ostale obveznosti	5,4	-3,7	0,0	-0,6
Banke	2,8	-1,7	0,1	0,0
4. Mednarodne denarne rezerve	-157,8	94,3	140,5	-6,1
Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-46,0	-32,1	-17,6	0,0
Devize	-111,8	126,4	158,1	-6,1
Gotovina in vloge	721,2	526,6	148,2	11,1
Vrednostni papirji	-833,1	-400,1	9,9	-17,2
III. Neto napake in izpustitve	170,7	44,1	14,8	3,0

I. TEKOČI RAČUN BLAGO

TEKOČI RAČUN (v mio USD)

Tekoči račun je v letu 1999 negativen in znaša **581,4 mio USD**.

Primanjkljaj trgovinske bilance v letu 1999 je v primerjavi z letom 1998 višji za 577,6 mio USD, kar lahko pripišemo večjemu znižanju izvoza blaga (za 5,4 %), kot pa se je znižal uvoz blaga (za 1,1 %).

Saldo storitev je v proučevanem obdobju nižji za 148,1 mio USD, predvsem zaradi velikega zmanjšanja izvoza potovanj (za 10 %), izvoza transporta (za 3,4 %) in povečanja uvoza potovanj (za 3,1 %).

Saldo dohodkov se je zmanjšal za 55,4 mio USD, predvsem zaradi višjih izdatkov od kapitala in nižjih dohodkov od dela, medtem ko je *saldo transferov* višji od primerljivega predlanskega za 7,6 mio USD.

V letu 1999 je primanjkljaj v **trgovinski bilanci** znašal 1.156,7 mio USD, medtem ko je v letu 1998 znašal 774,9 mio USD. Višji primanjkljaj v trgovinski bilanci je posledica nižjega izvoza blaga.

Izvoz blaga je v letu 1999 v primerjavi z letom 1998 nižji za 5,4 %, medtem ko je uvoz blaga nižji za 1,1 %.

Izvoz blaga je v decembru 1999 znašal 709,8 mio USD in je bil za 1,6 % nižji kot izvoz decembra 1998 (desezoniran količinski izvoz blaga pa je bil višji za 12,4 %). Uvoz blaga je v decembru 1999 znašal 865,9 mio USD in je bil za 3,4 % višji kot decembra 1998 (desezoniran količinski uvoz blaga pa je bil višji za 11,2 %).

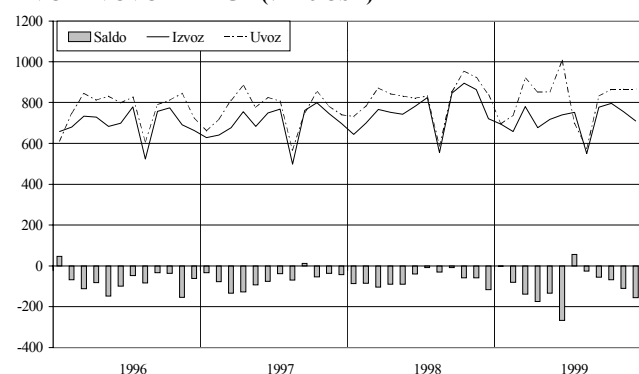
V decembru 1999 je bila **pokritost uvoza z izvozom** 82,0 %, kar je pod predlansko decembrsko pokritostjo, ki je bila 86,1 %.

Pokritost uvoza z izvozom v letu 1999 je znašala 88,2 % kar je manj kot primerljiva predlanska pokritost uvoza z izvozom, ki je bila 92,1 %.

Količinski izvoz blaga v decembru 1999 je bil v primerjavi z izvozom decembra 1998 za 15,3 % višji, količinski uvoz blaga pa za 14,3 %.

V celem letu 1999 je bil količinski izvoz višji od primerljivega v letu 1998 za 4,0 %, medtem ko je bil količinski uvoz blaga višji za 7,9 %.

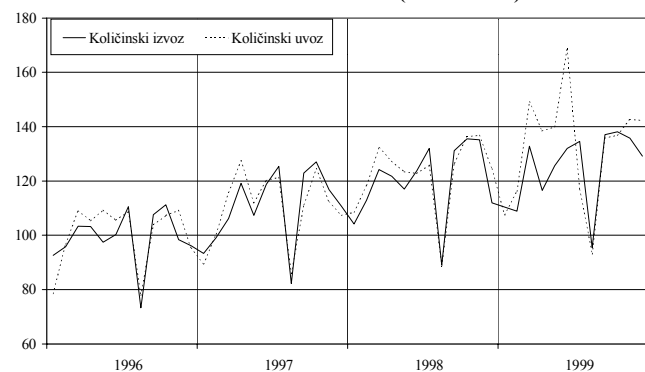
IZVOZ IN UVOZ BLAGA (v mio USD)

POKRITOST UVOZA Z IZVOZOM (v odstotkih)

KOLIČINSKI IZVOZ IN UVOZ BLAGA (1995 = 100)

Po primerjavi obdobj od januarja do decembra v letih 1994 - 1999 je imela Slovenija primanjkljaj v trgovinski bilanci z vsemi omenjenimi evropskimi integracijami, presežek pa z državami nekdanje Jugoslavije in z državami nekdanje SZ.

V letu 1999 se je primanjkljaj Slovenije z vsemi predstavljenimi evropskimi integracijami in državami nekdanje SZ povečal. Medtem ko se je presežek z državami nekdanje Jugoslavije zmanjšal, predvsem zaradi velikega zmanjšanja izvoza na Hrvaško in Jugoslavijo.

Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji je Slovenija s Hrvaško in Nemčijo ohranila presežek, medtem ko ima v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo primanjkljaj.

V letu 1999 v primerjavi letom 1998, se je primanjkljaj v menjavi s Francijo povečal za 92,0 mio USD. Primanjkljaj z Italijo se je povečal za 56,8 mio USD, medtem ko je primanjkljaj z Avstrijo ostal na predlanski ravni. Presežek v menjavi z Nemčijo se je povečal za 139,1 mio USD, presežek v menjavi s Hrvaško pa se je zmanjšal za 156,4 mio USD.

Desezonirani količinski izvoz blaga se je v decembru 1999 v primerjavi z decembrom 1998, povečal za 12,4 %, medtem ko se je desezoniran količinski izvoz blaga v celem letu 1999 v primerjavi z letom 1998 povečal za 4,1 %.

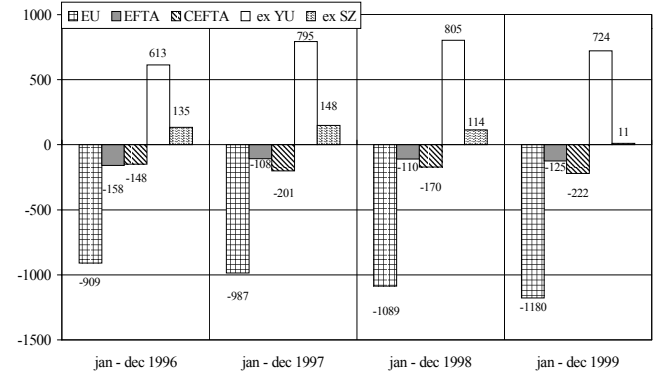
Če primerjamo december 1999 in december 1998, se je izvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo povečal za 3,5 %
- za investicije zmanjšal za 8,4 %
- za široko porabo zmanjšal za 3,2 %

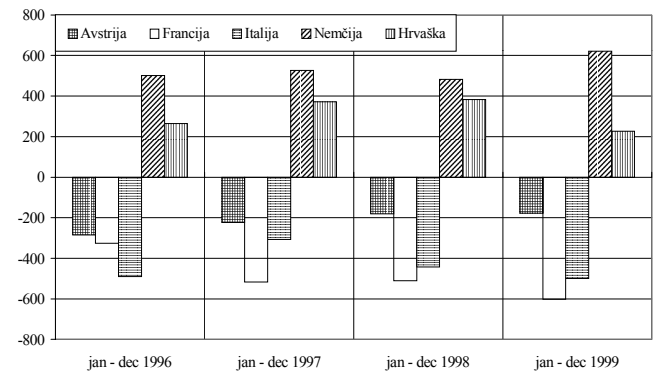
Primerjava med letom 1999 in 1998 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 2,2 %
- za investicije zmanjšal za 7,7 %
- za široko porabo zmanjšal za 8,6 %

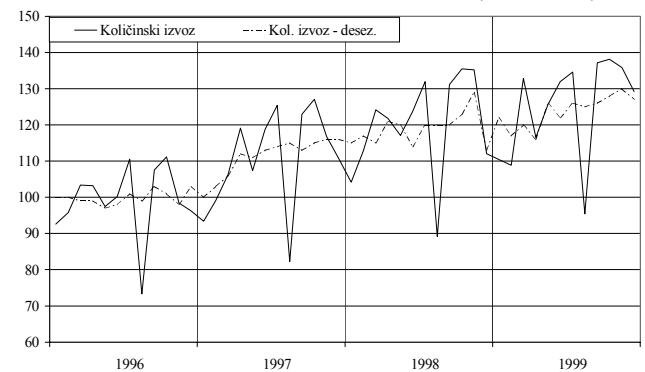
SALDO TRGOVINSKE BILANCE MED SLOVENIJO IN EU, EFTO, CEFTA IN DRŽ. NEKDANJE JUGOSLAVIJE (v mio USD)

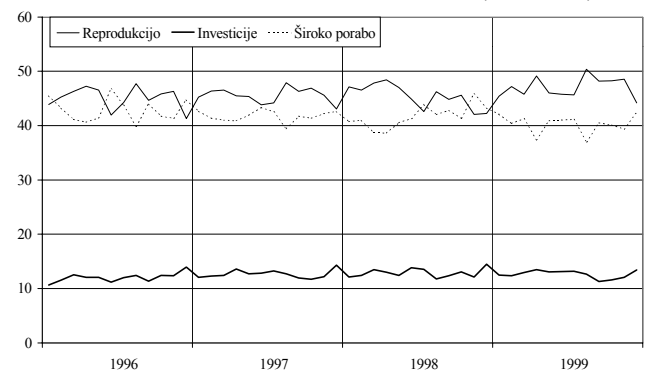
SALDO TRGOVINSKE BILANCE MED SLOVENIJO IN PETIMI NAJVEČJIMI TRGOVINSKIMI PARTNERICAMI (v mio USD)

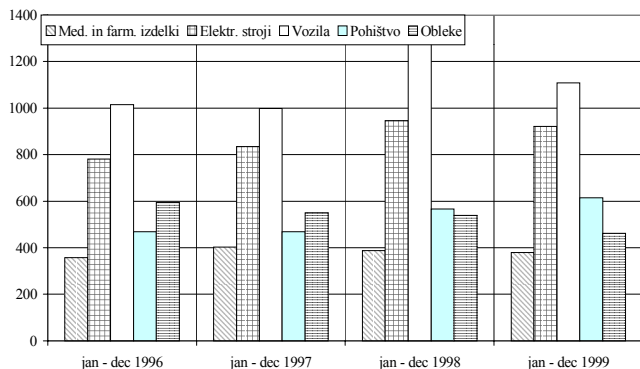
DESEZONIRANI KOLIČINSKI IZVOZ BLAGA (1995 = 100)

DELEŽI IZVOZA BLAGA PO EKON. NAMENU (v odstotkih)

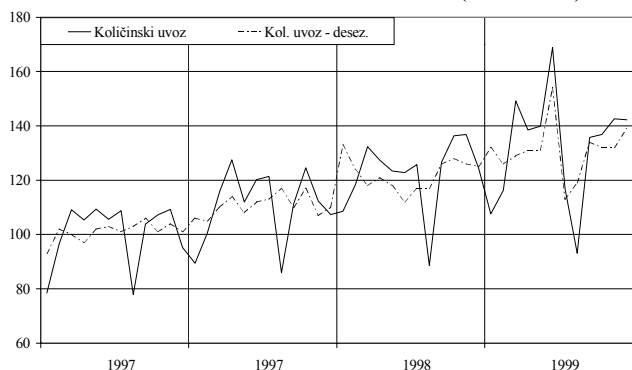
IZVOZ PETIH NAJPOMEMBNEJŠIH PROIZVODOV (v mio USD)

Na sliki levo je prikazanih pet skupin proizvodov z največjim deležem v izvozu blaga v letu 1997.

V letu 1999 v primerjavi letom 1998 se je povečal samo izvoz pohištva (8,6 %), medtem ko je izvoz ostalih štirih izbranih proizvodov padel. Tako je izvoz vozil nižji za 14,7 %, izvoz oblek se je v proučevanem obdobju zmanjšal za 14,3 %, izvoz električnih strojev se je znižal za 2,5 %, izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov pa se je znižal za 2,3 %.

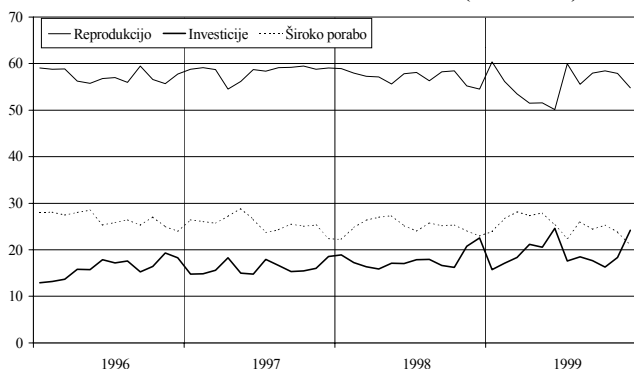
DESEZONIRANI KOLIČINSKI UVOZ BLAGA (1995 = 100)

V decembru 1999 v primerjavi s decembrom 1998, sta se povečala izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 50,5 %) in izvoz električnih strojev (za 7,3 %) medtem ko se je izvoz ostalih izdelkov znižal. Tako se je najbolj znižal izvoz oblek (za 20,8 %), sledita izvoz vozil (za 17,3 %) in izvoz pohištva (za 4,3 %).

Desezoniran količinski uvoz je v decembru 1999, v primerjavi s decembrom 1998 višji za 11,2 %. V letu 1999 pa je bil desezoniran količinski uvoz višji za 7,3 %, ko ga primerjamo z letom 1998.

DELEŽI UVOZA BLAGA PO EKON. NAMENU (v odstotkih)

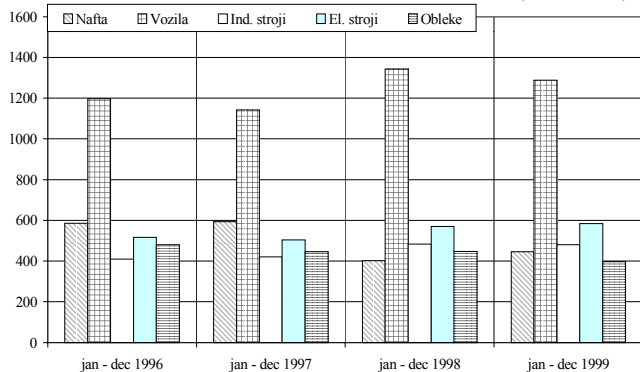
Če primerjamo december 1999 in december 1998, se je uvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijsko povečal za 3,3 %
- za investicije povečal za 10,2 %
- za široko porabo zmanjšal za 6,0 %

Primerjava med letoma 1999 in 1998 pa pokaže, da se je uvoz proizvodov:

- za reprodukcijsko zmanjšal za 4,5 %
- za investicije povečal za 6,8 %
- za široko porabo zmanjšal za 0,7 %

UVOZ PETIH NAJPOMEMBNEJŠIH PROIZVODOV (v mio USD)

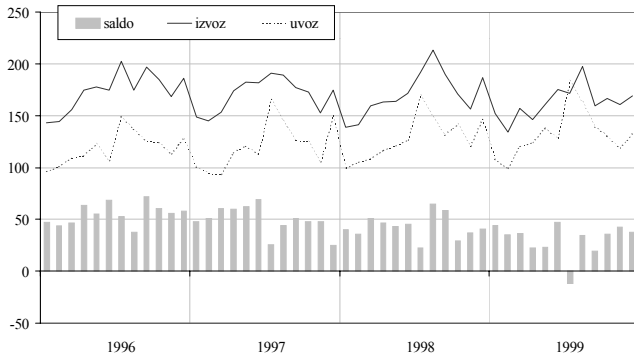
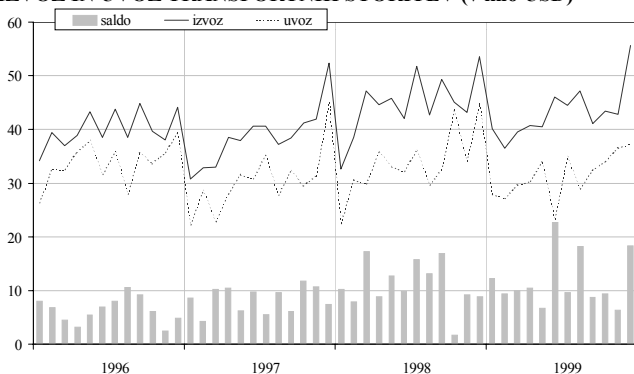
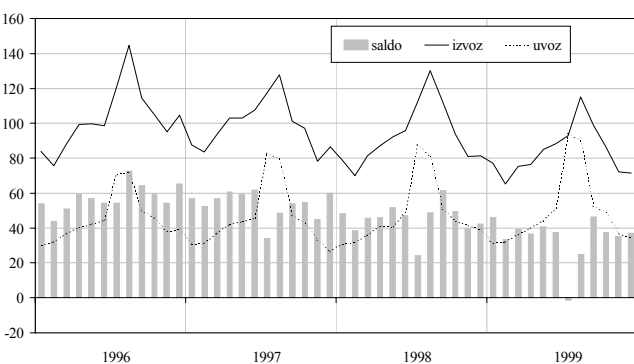
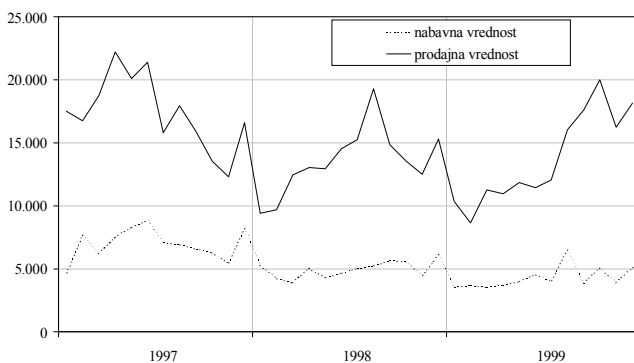

Na sosednji sliki je prikazano pet skupin proizvodov, ki so imeli v celotnem uvozu leta 1997 največji delež.

Uvoz nafte se je v letu 1999 v primerjavi z letom 1998 povečal za 11,2 %.

V obdobju v letu 1999 v primerjavi z ustreznim obdobjem 1998 se je uvoz električnih strojev povečal za 2,4 %, medtem ko se je uvoz oblek zmanjšal za 11,5 %, uvoz vozil za 4,0 %, uvoz industrijskih strojev pa za 0,5 %.

V decembru 1999 v primerjavi z decembrom 1998, se je najbolj povečal uvoz nafte (za 99,8 %), uvoz električnih strojev za 14,7 %, medtem ko je uvoz industrijskih strojev padel za 15,8 %, uvoz vozil se je zmanjšal za 16,0 % uvoz oblek pa za 14,2 %.

STORITVE, DOHODKI, TRANSFERJI**IZVOZ IN UVOZ STORITEV (v mio USD)****IZVOZ IN UVOZ TRANSPORTNIH STORITEV (v mio USD)****IZVOZ IN UVOZ POTOVANJ (v mio USD)****NABAVNA IN PRODAJNA VREDNOST UVOŽENEGA BLAGA (v tisoč USD)**

Presežek **storitvene podbilance** se je leta 1999 tretje leto zapored bistveno zmanjšal in dosegel 365,6 mio USD (leta 1996 je znašal 704,2 mio USD). Glede na leto 1998 se je zmanjšal za 148,1 mio USD, predvsem zaradi za 129,3 mio USD nižjega presežka potovanj in za 35,7 mio USD poslabšanega salda gradbenih storitev. Saldo potovanj je prizadel zlasti za 111,3 mio USD nižji izvoz, pri gradbenih storitvah pa sta se ob manjšem izvozu in večjem uvozu poslabšali obe strani bilance. Decembra lani je znašal presežek storitvene bilance 37,8 mio USD, predlani pa 40,6 mio USD.

Izvoz storitev v letu 1999 je znašal 1.949,7 mio USD, v letu 1998 pa 2.047,4 mio USD. V decembru 1999 je bil izvoz storitev za 9% manjši kot v decembru 1998, manj je bilo ostalih poslovnih storitev, potovanj, transportnih storitev, predvsem storitev v železniškem prometu. **Uvoz storitev** se je v letu 1999 glede na leto prej povečal od 1533,6 mio USD na 1.584,0 mio USD. Za 50,4 mio USD višjo raven uvoza storitev je mogoče pripisati povečanju gradbenih in montažnih del, zlasti v aprilu, maju in septembru (tujci izvajalci pri gradnji avtocestnih odsekov). Lani so se povečale tudi poslovne profesionalne in tehnične storitve (storitve v povezavi s sejmi in razstavami – tudi za promocijo Slovenije, propagandne storitve, storitve svetovanj, arhitekturne in inženirske storitve).

Leta 1999 so se v primerjavi z letom prej zmanjšale **transportne storitve** na strani izvoza in uvoza. Na izvozni strani so se zmanjšale storitve pomorskega in železniškega transporta, na uvozni strani pa storitve železniškega in zračnega transporta. Ob povečanem izvozu storitev cestnega in zračnega transporta se je presežek transporta povečal za 9,7 mio USD. Decembra lani je znašal presežek transportnih storitev 18,3 mio USD (decembra predlani 8,8 mio USD).

Izvoz storitev potovanj se je zmanjšal od 1,116,6 mio USD leta 1998 na 1.005,3 mio USD leta 1999. Manjši turistični priliv odraža bližino vojne v Jugoslaviji. Zmanjšanje je zajelo število nočitev tujih gostov (za 11% glede na 1998), prihod turistov v Slovenijo (za 10% glede na 1998) in obisk turističnih objektov vseh kategorij. **Uvoz storitev potovanj** se je povečal za 18 mio USD, od 574,5 mio USD leta 1998 na 592,5 mio USD leta 1999. Povečalo se je število potovanj Slovencev v tujino. Decembra je znašal presežek potovanj 37,0 mio USD (decembra 1998 pa 42,3 mio USD).

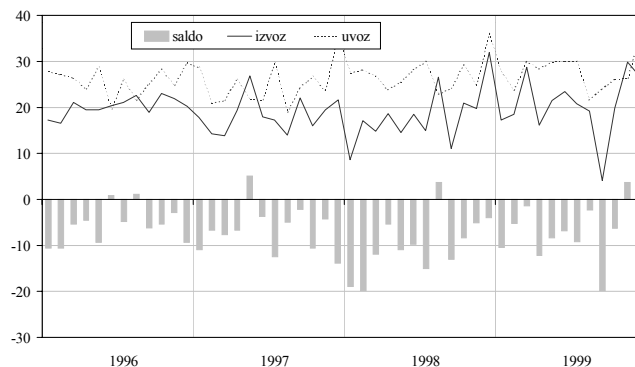
Primanjkljaj **ostalih poslovnih storitev** se je leta 1999 zmanjšal za 21,9 mio USD na račun večjega izvoza, ki je znašal 245,9 mio USD, v letu 1998 pa 217,4 mio USD. Pri tem so se za 28,9 mio USD povečale storitve posredovanja, na uvozni strani pa izstopa povečanje tehničnih, poslovnih in profesionalnih storitev za 16,9 mio USD (to je storitev v zvezi s sejmi, propagando, odnosi z javnostjo itd). Decembra 1999 je znašal primanjkljaj ostalih poslovnih storitev 9,3 mio USD, kar je 5,3 mio USD več kot decembra 1998, medtem ko je bil primanjkljaj ostalih poslovnih storitev v zadnjem četrtletju 1999 za 5,4 mio USD nižji kot v enakem obdobju leta 1998.

Presežek **dohodkov od dela in kapitala** se je leta 1999 glede na leto prej zmanjšal za 55,4 mio USD, od tega za 24,1 mio USD dohodki od dela in za 31,3 mio USD dohodki od kapitala. Med prejemki so se za 26,5 mio USD zmanjšali prejemki od dela, izdatke pa so povečala predvsem izplačila obresti od naložb v dolžniške vrednostne papirje uradnega sektorja meseca maja za 31 mio USD (v vsem letu 26,5 mio USD). Kot posledica večjega zadolževanja v tujini se povečujejo tudi izplačila obresti za najete kredite v tujini tako uradnega kot tudi ostalih sektorjev.

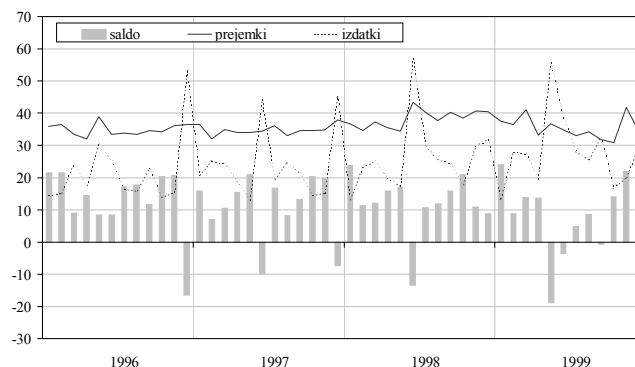
Decembra 1999 so znašali dohodki od dela in kapitala 3,9 mio USD, v primerjavi z 8,8 mio USD decembra 1998, vendar pa so bili dohodki zadnjega četrtletja lani le za 0,7 mio USD manjši kot v zadnjem četrtletju leta 1998.

Presežek tekočih transferjev je znašal v letu 1999 119,6 mio USD, 7,6 mio USD več kot v letu poprej. Transferni prejemki so se povečali za 61,1 mio USD na 329,9 mio USD in transferni izdatki za 53,5 mio USD. Spremembe so na obeh straneh bilance posledica povečanih ostalih transferjev drugih sektorjev, medtem ko se tokovi uradnega sektorja niso značilno spremenili. Ostali transferji obsegajo zapuščine, preživnine, razne osebne transferje, na izvozni strani pa tudi pokojnine in rente. Razne oblike pomoči, darila in drugi osebni transferji so se še zlasti okrepili po končani vojni na Balkanu. Medtem ko so bili tekoči transferji decembra 1999 za 5,7 mio USD manjši kot decembra 1998, pa je agregat zadnjega četrtletja 1999 zaostajal za primerljivim obdobjem leta 1998 le za 2 mio USD.

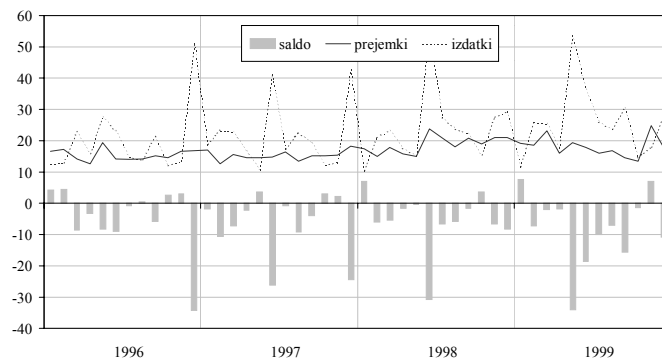
OSTALE POSLOVNE STORITVE (v mio USD)

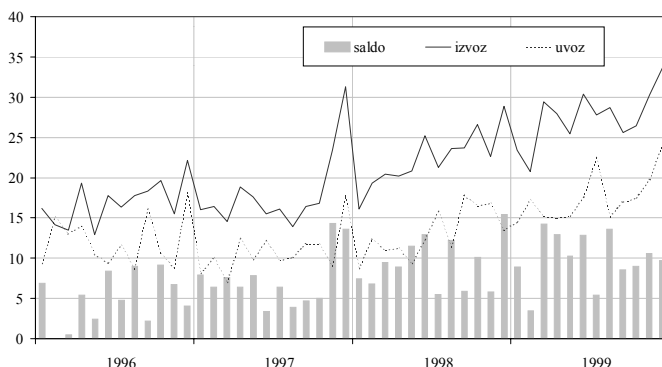
DOHODKI (v mio USD)

DOHODKI OD KAPITALA (v mio USD)

PREJEMKI IN IZDATKI TEKOČIH TRANSFEROV (v mio USD)

II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V letu 1999 je znašal identificirani neto pritek kapitala v državo 424,1 mio USD. Glavni vir pritoka kapitala je bilo povečanje obveznosti iz naslova najetih posojil v tujini (758,5 mio USD), sledi povečanje tujih naložb v domače vrednostne papirje (gre za evroobveznice vlade izdane v marcu (438,2 mio USD)). Pomemben pritek kapitala so bile tudi tuje neposredne naložbe v Slovenijo (83,4 mio USD). Neto pritek kapitala so v tem obdobju znižali odtoki povečanih neto terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov (361,2 mio USD), povečanje imetij tuje gotovine in vlog prebivalstva (264,7 mio USD) ter povečanje domačih neposrednih naložb v tujini (43,8 mio USD).

Ob dodatnem pritoku kapitala v višini 44,1 mio USD (zaenkrat še prikazanem v postavki statistična napaka) pa neto pritoki kapitala v državo v letu 1999 znašajo 468,2 mio USD (v enakem obdobju predlanskega leta je neto pritek kapitala znašal 250,3 mio USD).

V decembru lanskega leta smo zabeležili pritek kapitala v višini 57,0 mio USD.

Večino zneska lahko pripišemo pritokom iz povečanja neto najetih posojil v tujini sektorja podjetij (69,5 mio USD) in zmanjšanju neto terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov (27,9 mio USD). Pritoke v tem mesecu zmanjšujejo odtoki iz povečanja imetij tuje gotovine in vlog sektorja prebivalstva (56,3 mio USD), odobritev posojil tujcem (10,3 mio USD) ter zmanjšanje tujih naložb v vrednostne papirje (8,9 mio USD).

Ob dodatnem pritoku kapitala (prikazanem v postavki statistična napaka) v višini 3,0 mio USD, je bil v mesecu decembru zabeležen neto pritek kapitala v višini 60,0 mio USD.

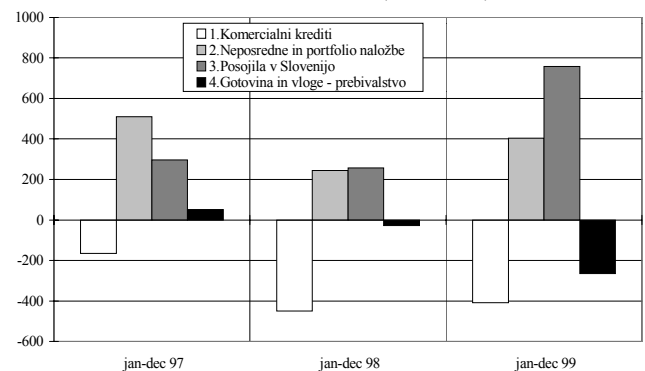
V letu 1999 je bil neto pritek kapitala v državo iz naslova neposrednih naložb 39,6 mio USD kar je veliko manj kot v enakem obdobju predlanskega leta, ko je bil 154,4 mio USD). Od tega so se domače neposredne naložbe povečale, medtem ko so se tuje neposredne naložbe razpolovile.

V decembru lanskega leta smo zabeležili neto pritek kapitala iz neposrednih naložb v višini 5,4 mio USD. Pri tem so se domače neposredne naložbe v tujino v tem obdobju povečale za 1,3 mio USD, tuje neposredne naložbe v Slovenijo pa so se povečale za 6,7 mio USD.

NETO PRITOKI KAPITALA BREZ DEVIZNIH REZERV BANK IN BS (v mio USD)

	januar - december		december
	1998	1999	1999
1. Komercialni krediti	-450,4	-408,3	27,0
2. Neposredne in portfolio naložbe	244,0	404,3	-0,8
3. Posojila v Slovenijo	257,1	758,5	71,1
a. BS	0,0	0,0	0,0
b. Vlada	-21,8	13,7	-7,2
c. Banke	41,8	249,1	8,8
d. Ostali sektorji	237,0	495,7	69,5
4. Gotovina in vloge - prebivalstvo	-28,1	-264,7	-56,3
5. Ostalo	56,9	-65,7	16,0
6. Neto pritek kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (1+2+3+4+5)	79,5	424,1	57,0
Mednarodne devizne rezerve	-246,5	113,2	44,9
BS	-157,8	94,3	-6,1
Bank	-88,7	18,9	50,9
7. Statistična napaka	170,7	44,1	3,0
8. NETO PRITOK KAPITALA brez deviznih rezerv bank in BS, s statistično napako (6+7)	250,3	468,2	60,0

GLAVNI NETO PRITOKI KAPITALA (v mio USD)

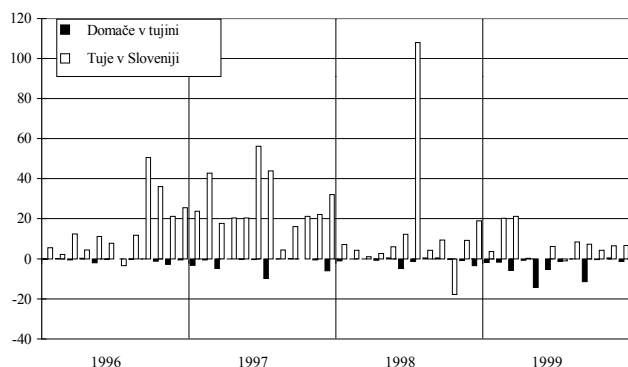
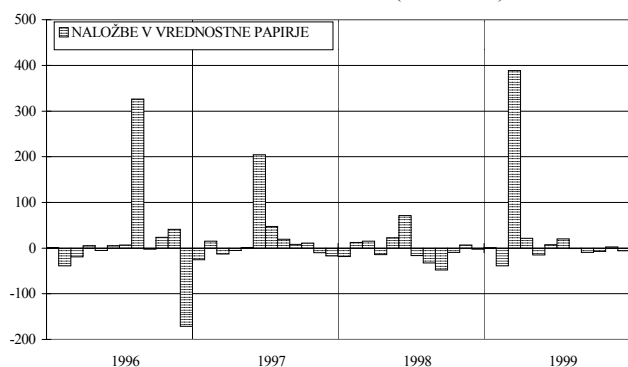
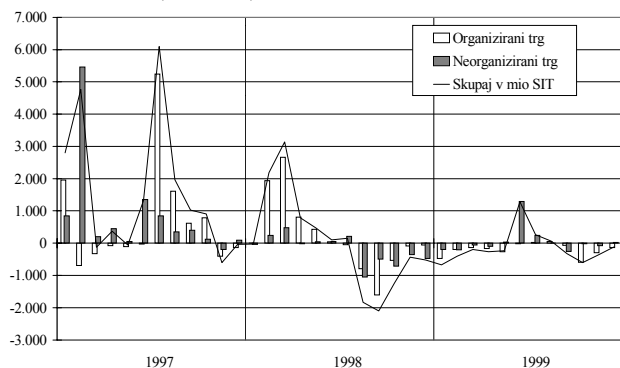
NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE V PODJETJIH IN V DOLŽNIŠKE VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio USD)

	januar - december		december
	1998	1999	1999
NEPOSREDNE NALOŽBE	154,4	39,6	5,4
Domače v tujini	-11,0	-43,8	-1,3
Tuje v Sloveniji	165,4	83,4	6,7
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	89,6	364,7	-6,2
Domače v tujini	-30,2	-9,1	2,7
Tuje v Sloveniji	119,8	373,8	-8,9
Lastniški vrednostni papirji	7,2	-3,2	-0,9
Dolžniški vrednostni papirji	112,6	377,0	-8,0

1 Avgust 1996: izdaja evroobveznic vlade (320,6 mio USD).

December 1996: Redno odplačilo dolga in predčasni odkup dela dolga (159,7 mio USD).

Junij 1997: izdaja evroobveznic vlade (228,2 mio USD).

NEPOSREDNE NALOŽBE (v mio USD)

NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio USD)

NETO NAKUPI VREDNOSTNIH PAPIRJEV S STRANI NEREZIDENTOV NA ORGANIZIRANEM IN NEORGANIZIRANEM TRGU (v mio SIT)

Neto pritek kapitala iz **naslova naložb v vrednostne papirje** znaša v letu 1999 364,7 mio USD (v enakem obdobju predlanskega leta so se neto naložbe v vrednostne papirje povečale za 89,6 mio USD).

V decembru lanskega leta pa smo zabeležili neto odtok kapitala iz naložb v vrednostne papirje v višini 6,7 mio USD.

Od tega so se domače naložbe v tuje vrednostne papirje povečale za 2,7 mio USD, tuje naložbe v slovenske vrednostne papirje pa so se v tem mesecu zmanjšale za 8,9 mio USD. Zmanjševanje tujih naložb v vrednostne papirje je nepretrgano od avgusta do decembra 1999.

Naložbe tujcev v lastniške vrednostne papirje so se v decembru 1999 zmanjšale za 0,9 mio USD. Naložbe tujcev v dolžniške vrednostne papirje pa so se v decembru 1999 zmanjšale za 8,0 mio USD.

Po podatkih KDD so v decembru 1999 tujci neto prodali za 0,6 mio USD vrednostnih papirjev, v januarju 2000 pa so neto kupili za 0,9 mio USD vrednostnih papirjev.

Skupaj so tujci v letu 1999 neto prodali za 9,5 mio USD vrednostnih papirjev.

NETO NAKUPI IN PRODAJE VSEH VREDNOSTNIH PAPIRJEV S STRANI NEREZIDENTOV NA ORG. IN NEORG. TRGU

	januar - december		december	januar
	1998	1999	1999	1999
Organizirani trg	2.761,2	-2.270,2	-138,7	112,0
Neorganizirani trg	-2.104,0	674,5	17,1	62,0
Skupaj v mio SIT	657,3	-1.595,7	-121,5	175,0
Skupaj v mio USD	1,7	-9,5	-0,6	0,1

Marec 1999: izdaja evroobveznic vlade (438,2 mio USD).

Iz podatkov o naložbah v vrednostne papirje izključene:

- izdaja vrednostnih papirjev države za zamenjavo dela zunanjega dolga v višini 465,4 mio USD v juniju 1996,
- izdaja evroobveznic v maju 1998 (556,6 mio USD) za predčasno odplačilo obveznic izdanih v skladu s prevzemom dolga po NFA sporazumu (453 mio USD) v juniju 1998.

V letu 1999 so se neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**² povečale za 361,2 mio USD (lani v tem obdobju za 469,3 mio USD). Večino tega povečanja terjatev lahko pripišemo julijskem povečanju neto terjatev na osnovi kratkoročnih komercialnih kreditov v višini 189,4 mio USD.

V mesecu decembru je bilo izvoženega za 709,8 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega za 601,3 mio USD, neposredne naložbe v blagu so bile zanemarljive, danih transferov v blagu je bilo za 2,0 mio USD, črpanj dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bilo za 1,3 mio USD.

Uvoženega je bilo za 865,9 mio USD blaga, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditodajalcev, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojiljemalcev do drugih nerezidentov³, plačanega 728,4 mio USD. Neposredne naložbe v blagu v Slovenijo v tem mesecu so bile zanemarljive, prejetih pa je bilo za 4,4 mio USD transferov v blagu, s črpanji dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bil financiran uvoz še dodatnih 4,0 mio USD.

Preostalih 1,6 mio USD predstavlja spremembe terjatev in obveznosti na osnovi dolgoročnih proizvodnih kooperacij in spremembe stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

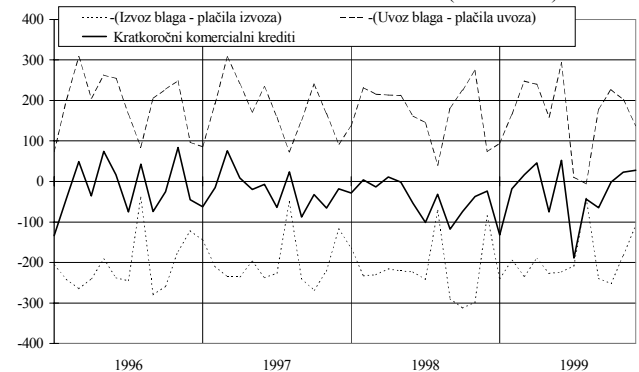
Po skoku v januarju in maju 1999, je sledil skok iz naslova povečanja terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov tudi v mesecu juliju, medtem ko smo v marcu, aprilu in juniju beležili zmanjšanje terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov. Terjatve iz kratkoročnih komercialnih kreditov so se zmanjšale v mesecu novembru in decembru.

V letu 1999 je bil celotni **gotovinski priliv** za 8,7 % nižji kot v letu 1998 in sicer je znašal 384,6 mio USD. Tudi plačila s tujo gotovino v tujino so bila glede na predhodno leto manjša za 6,7 % in so znašala 68,6 mio USD. Plačila s tujo gotovino v Slovenijo kakor tudi plačila s tujo gotovino v tujino so se decembra 1999 gibala v skladu z lanskoletnim mesečnim povprečjem.

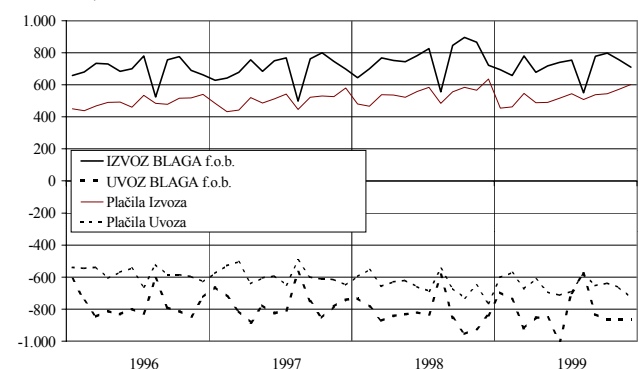
KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI (v mio USD)

	januar - december		december
	1998	1999	1999
A. BLAGOVNA MENJAVA	-774,9	-1.156,7	-156,1
1. Izvoz blaga f.o.b	9.095,4	8.608,5	709,8
2. Uvoz blaga f.o.b	-9.870,3	-9.765,2	-865,9
B. PLAČILA BLAGA	1.251,5	1.551,3	127,1
1. Plačila izvoza blaga skupaj	-6.508,5	-6.265,1	-601,3
Od tega predpl. izvoza blaga	-323,3	-228,8	-21,1
V gotovini	-76,9	-77,6	-6,9
2. Plačila uvoza blaga skupaj	7.760,0	7.816,4	728,4
Od tega predpl. uvoza blaga	1.055,5	944,7	81,0
V gotovini	1,8	1,4	0,1
C. NEP. NAL V BLAGU		3,4	0,0
1. V tujino		-1,2	0,0
2. V Slovenijo		4,6	0,0
D. TRANSFERI V BLAGU		18,7	2,4
1. Dani		-32,9	-2,0
2. Prejeti		51,7	4,4
E. DOLG. KOM. KREDITI	36,6	-28,4	2,7
1. Dani (črpanje)	-38,9	-52,1	-1,3
2. Prejeti (črpanje)	75,6	23,7	4,0
F. OSTALO	-43,9	-4,9	-1,6
G. Kratkor. kom. krediti	-469,3	-361,2	27,9

KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI (v mio USD)

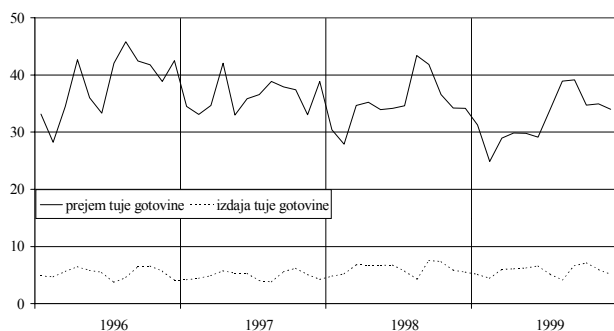
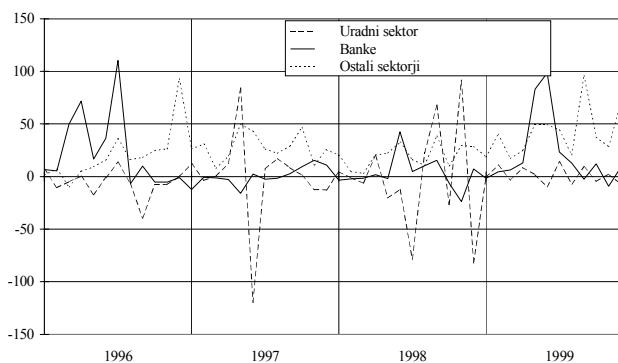

IZVOZ IN UVOZ BLAGA TER PLAČILA IZVOZA IN UVOZA (v mio USD)

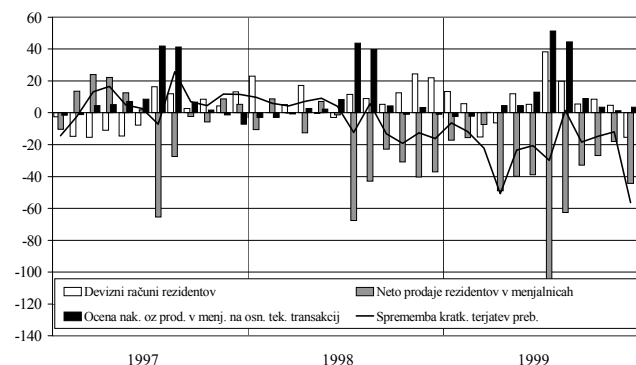

² Od januarja 1999 so v izračun ocene kratkoročnih komercialnih kreditov vključeni tudi podatki o transferih in neposrednih naložbah v blagu.

³ Od leta 1997 naprej so v izračun kratkoročnih komercialnih kreditov vključeni tudi podatki o neposrednih plačilih blaga in storitev iz kreditov črpanih v tujini (plačila izvedena mimo računov rezidentov v tujini).

PLAČILA PRAVNIH OSEB S TUJO GOTOVINO V TUJINO IN IZ TUJINE V OBDOBJU 1996 – 1998 (v mio USD)

ČRPNJA IN ODPLAČILA NAJETIH POSOJIL⁴ (v mio USD)

SPREMEMBA KRATKOROČNIH TERJATEV PREB. (v mio USD)

	januar - december		decen
	1998	1999	199
Devizni računi rezidentov (a-b)	126,9	76,3	
a. Pologi na devizne račune	1.860,3	1.737,9	
b. Dvigi z deviznih računov	1.733,5	1.661,7	
Neto prodaje tuje gotovine rezidentov v menjalnicah (a-b)	-250,2	-471,5	
a. Prodaje rezidentov menjalnicam	1.958,7	1.618,2	
b. Nakupi rezidentov v menjalnicah	2.208,9	2.089,7	
Ocena nak. oz prod. v menj. na osn. tek. transakcij	95,7	130,5	
SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREB.	-27,6	-264,7	

SPREMEMBE KRATKOROČNIH TERJATEV PREBIVALSTVA

PLAČILA PRAVNIH OSEB S TUJO GOTOVINO V TUJINO IN IZ TUJINE V LETIH 1998 IN 1999 (v mio USD)

	januar - december		december
	1998	1999	1999
1. PREJEM TUJE GOTOVINE	421,0	384,6	34,0
a. fakture za blago	76,9	77,6	6,9
b. fakture za storitve	12,3	12,9	1,6
c. ostalo	331,8	294,1	25,5
2. IZDAJA TUJE GOTOVINE	73,4	68,6	5,1
a. fakture za blago	1,8	1,4	0,1
b. fakture za storitve	71,4	67,0	5,0
c. ostalo	0,2	0,2	0,0

Obveznosti iz **najetih posojil** v tujini so se v letu 1999 povečale za 758,5 mio USD (lani v enakem obdobju za 257,1 mio USD), kar je posledica neto zadolževanja podjetij (v višini 495,7 mio USD), bank (v višini 249,1 mio USD) in uradnega sektorja (v višini 13,7 mio USD).

V decembru lanskega leta so se obveznosti iz najetih posojil povečale za 71,1 mio USD.

V decembru so se zadolževala v tujini podjetja, ki so črpala za 69,5 mio USD tujih posojil in banke, ki so se zadolžile v višini 8,8 mio USD, medtem ko je vladni sektor odplačal za 7,2 mio USD tujih posojil.

Povečanje terjatev iz naslova **odobrenih posojil nerezidentom** znaša v decembru lanskega leta 10,3 mio USD.

V letu 1999 so se **imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva** povečala za 264,7 mio USD (lani v enakem obdobju so se povečala za 27,6 mio USD).

Rezidenti so v menjalnicah neto kupili za 471,5 mio USD tuje gotovine. Od tega so na devizne račune pri domačih bankah neto položili za 76,3 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 130,5 mio USD več tuje gotovine kot so je prodali.

V decembru lanskega leta je prebivalstvo za 56,3 mio USD povečalo imetja tuje gotovine in vlog. Rezidenti so v menjalnicah neto kupili za 44,3 mio USD tuje gotovine, z deviznih računov pri domačih bankah pa so neto dvignili za 15,5 mio USD tuje gotovine, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 3,5 mio USD več tuje gotovine kot so je prodali.

⁴ Zmanjšanje obveznosti bank po tujih posojilih v višini 465,4 mio USD v avgustu leta 1996 za katere so bile izdane obveznice za zamenjavo dela zunanjega dolga v sliki ni prikazano.

V letu 1999 so menjalnice rezidentom in nerezidentom neto prodale za 57,7 mio USD tuje gotovine.

V decembru lanskega leta pa so neto prodale za 19,4 mio USD tuje gotovine

Odkupi tuje gotovine v menjalnicah so v decembru znašali 150,1 mio USD, kar je za 2,8 mio USD manj kot novembra. Tudi prodaje tuje gotovine v menjalnicah so se v decembru (169,5 mio USD) zmanjšale glede na november (140,7 mio USD).

V letu 1999 so menjalnice od nerezidentov neto odkupile za 413,7 mio USD, rezidentom pa so neto prodale za 471,5 mio USD tuje gotovine.

V decembru lanskega leta so menjalnice od tujcev neto odkupile za 25,0 mio USD, rezidentom pa so prodale za 44,3 mio USD več tuje gotovine, kot so je od njih odkupile.

Vloge nerezidentov pri domačih bankah so se v letu 1999 zmanjšale za 8,2 mio USD, kar je predvsem posledica visokega zmanjšanja teh vlog v mesecu januarju⁵.

V decembru lanskega leta so se vloge nerezidentov pri domačih bankah povečale za 22,0 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so se v letu 1999 zmanjšala za 30,1 mio USD

V decembru lanskega leta so se imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja zmanjšala za 56,3 mio USD.

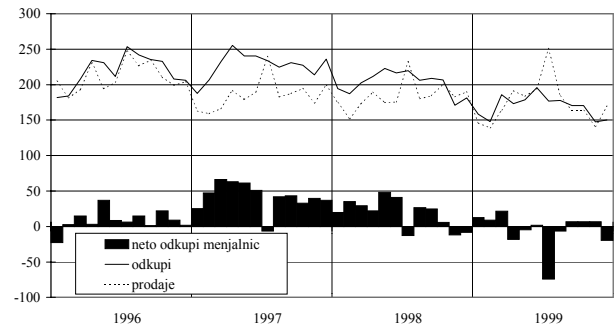
Pretežni del imetij tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so rezerve poslovnih bank, ki so se v decembru lanskega leta zmanjšale za 50,9 mio USD.

Devizne rezerve bank na osnovi stanj konec decembra 1999 znašajo 1.044,4 mio USD.

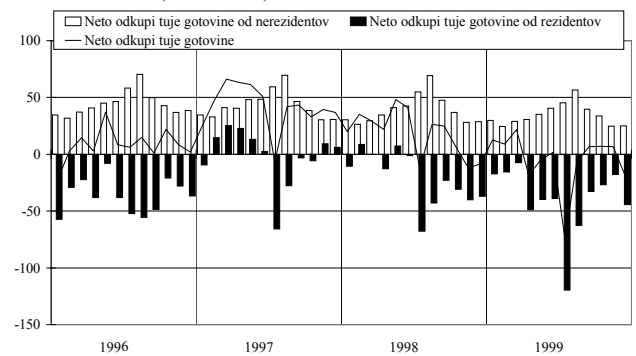
Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev so se v letu 1999 povečala za 252,7 mio USD, v letu 1998 pa so se povečala za 29,4 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev so se v decembru lanskega leta povečala za 54,0 mio USD, v decembru 1998 pa so se povečala za 16,6 mio USD.

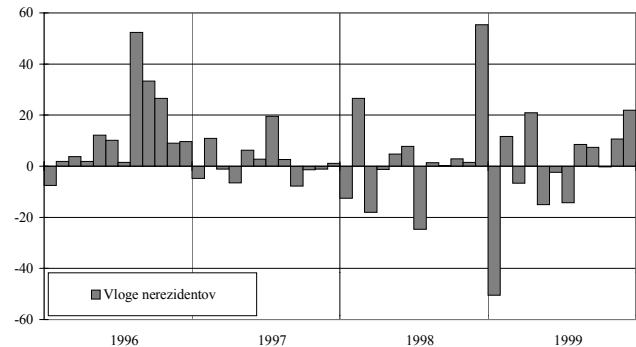
PRODAJE IN ODKUPI TUJE GOT. V MENJAL. (v mio USD)

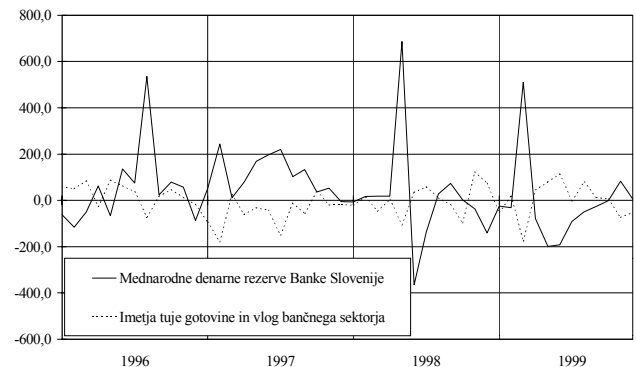
NETO ODKUPI TUJE GOTOVINE OD NEREZIDENTOV IN REZIDENTOV (v mio USD)

VLOGE NEREZIDENTOV⁶ (v mio USD)

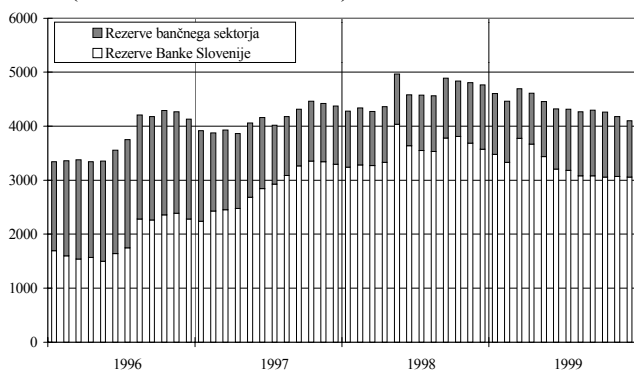
SPREMEMBE STANJ TUJE GOTOVINE IN VLOG BANČNEGA SEKTORJA IN MEDNARODNE DENARNE REZERVE BANKE SLOVENIJE NA OSNOVI TRANSAKCIJ (v mio USD)

⁵ Decembra 1998 je Ministrstvo za finance plačalo na nerezidentni račun pri domači banki za koristnika iz Bosne 48,7 mio USD, za odplačilo kredita (prevzem dolgov SFRJ do Kuvajta s strani MF). Januarja 1999 pa je bosanska banka, ki ima nerezidentni račun pri domači banki, sredstva s tega računa nakazala v tujino.

⁶ Postavka ostale obveznosti/gotovina in vloge/banke.

DEVIZNE REZERVE BANKE SLOVENIJE IN POSLOVNIH BANK (STANJA KONEC MESECA)

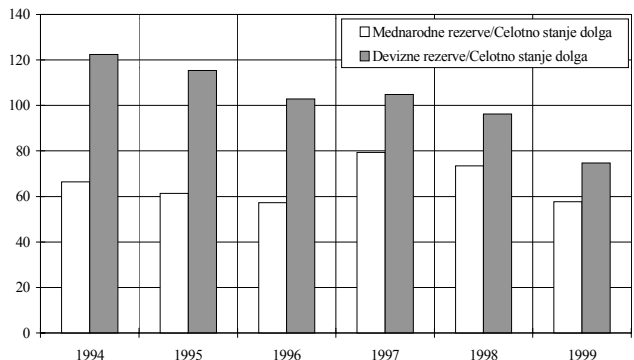

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se na podlagi transakcij v letu 1999 zmanjšale za 94,3 mio USD, medtem ko so se v enakem obdobju lani povečale za 157,8 mio USD.

V decembru lanskega leta so se rezerve Banke Slovenije na osnovi transakcij povečale za 6,1 mio USD, medtem ko so se v decembru 1998 rezerve Banke Slovenije zmanjšale za 140,5 mio USD.

Devizne rezerve Banke Slovenije predstavljajo 74,5 % celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 3.058,8 mio USD.

RAZMERJE MED MEDNARODNIMI REZERVAMI BANKE SLOVENIJE IN POSLOVNIH BANK TER UVOZOM BLAGA IN STORITEV

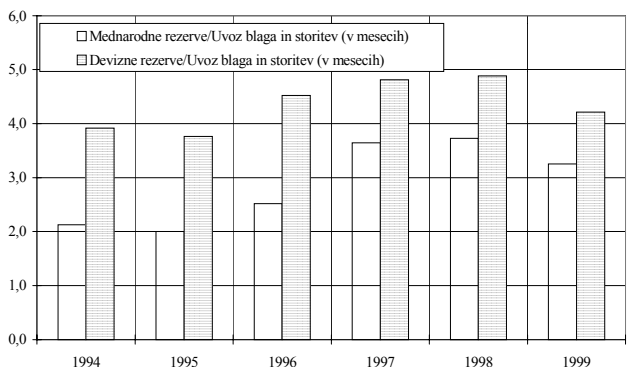
Konec decembra lanskega leta znaša stanje deviznih rezerv Banke Slovenije in poslovnih bank 4.103,2 mio USD.

Devizne rezerve bančnega sistema so se v obdobju od konca decembra 1998 do konca decembra 1999 zmanjšale za 663,3 mio USD.

V tem obdobju se je stanje deviznih rezerv bank zmanjšalo za 149,3 mio USD, stanje deviznih rezerv Banke Slovenije pa zmanjšalo za 514,1 mio USD.

Konec decembra lanskega leta so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 3,3 povprečnega mesečnega uvoza blaga in storitev v letu 1999.

DEVIZNE REZERVE IN ZUNANJI DOLG

Mednarodne rezerve Banke Slovenije so konec meseca decembra 1999 predstavljale 59,0 % celotnega zunanjskega dolga.